

Retningslinjer om ansvarlig indretning af udvalgswarebutikker i detailhandlen mv. i lyset af udbruddet af COVID-19

COVID-19 har alvorlige konsekvenser for danskernes hverdagsliv, for dansk erhvervsliv og for den danske detailhandel. Regeringen har taget mange og vidtgående initiativer for at afbøde konsekvenserne af udbruddet. Danskerne og dansk erhvervsliv har fulgt myndighedernes anvisninger, og initiativerne begynder at vise effekt.

Disse retningslinjer gælder for de butikker, der efter gældende regler har lov til at holde åbent. Forudsætningen for at flere vil genoptage deres normale handelsmønstre er, at forbrugerne kan føle sig trygge ved at købe ind i detailhandlen. Her har dansk erhvervsliv, herunder dansk detailhandel, et stort ansvar ift. at sikre, at der ude i butikkerne er taget initiativer til at sikre den nødvendige hensyntagen til, at smittespredningen skal minimeres, og at behovet for god afstand mellem mennesker og fortsat skærpet fokus på hygiejne respekteres.

I forbindelse med indretning af butikkerne skal de gældende krav til lokaler, hvortil offentligheden har adgang (jf. bekendtgørelse om forbud mod større forsamlinger og mod adgang til og restriktioner for lokaler i forbindelse med håndtering af covid-19) overholdes, herunder:

- Der må maksimalt tillades adgang for 1 person pr. 4 m² gulvareal, hvortil der er offentlig adgang. Er gulvarealet under 4 m², kan der uanset 1. pkt. tillades adgang for 1 person. Gulvarealet i 1. pkt. opgøres væg til væg uanset inventar m.v.
- Lokalerne skal så vidt muligt indrettes på en sådan måde, at smittefare minimeres, herunder ved at gøre det muligt for kunder og besøgende at holde afstand til hinanden.
- Der skal i eller ved lokalerne opsættes informationsmateriale om, at personer, der har symptomer på COVID-19, bør isolere sig i hjemmet, og om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd i det offentlige rum. Informationsmaterialet nævnt i 1. pkt. offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
- Det skal sikres, at alle medarbejdere og andre personer, der er tilknyttet lokalerne, overholder Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd. Anbefalingerne nævnt i 1. pkt. offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
- Der skal være vand og sæbe eller håndsprit tilgængeligt for kunder og besøgende.

Dertil bør sundhedsmyndighedernes retningslinjer samt nedenstående hensyn følges ud fra et forsigtighedsprincip, idet de mest effektive tiltag til at hindre smittespredning er opprioritering af hygiejne, selvisolation af personer med symptomer på luftvejsinfektioner og tiltag til at hindre tætheden af mennesker i det offentlige rum. Dette vil samtidig skabe tryghed for kunder og medarbejdere. Arbejdstilsynet vejleder endvidere virksomhederne. Det vurderes at være hensigtsmæssigt og forsvarligt, at danskerne genoptager deres daglige indkøbsmønstre af udvalgsvarer.

Tilrettelæggelse af arbejdet

- Arbejdspladsen bør så vidt muligt gennemgå sine processer for arbejdspladsens specifikke kundefydelser, så man mindsker tiden med tæt kontakt mellem serviceydelser og kunde.
- For medarbejdere, der tilhører en særlig risikogruppe, fx gravide, anbefales det, at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens retningslinjer på området.

Indretning af arbejdspladsen

- Butikker indrettes, så smittefare minimeres, og der kan holdes afstand. Den enkelte butik fastlægger egne retningslinjer for ophold i butikkerne, eks. afstandsmarkering ved kassen og hvor der kan opstå flaskehalse.
- Eventuelle køkkener, frokoststuer eller kantiner bør indrettes hensigtsmæssigt, herunder lukning af buffet og sikring af tilstrækkelig afstand mellem borde i spiseafdeling og afstandsmarkering ved betalingsstationer. Indretningen skal tage højde for, at der ikke opstår kødannelse.
- Butikker skal indrette vareudvalg mv. hensigtsmæssigt, så smittefare minimeres.
- Arbejdsgiverne opfordres til så vidt muligt at inddrage medarbejderne i planlægningen af de konkrete tiltag ift. indretning af arbejdspladsen. Det kan fx være via arbejdsmiljøorganisationen på arbejdspladsen.

Adfærd og hygiejne

- Alle medarbejdere skal oplyses om og overholde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd.
- Medarbejderne vasker jævnligt hænder grundigt.
- Der skal være vand og flydende sæbe eller alkoholbaseret håndsprit tilgængeligt for alle ansatte og kunder. Der må ikke være fælles håndklæder.
- Virksomheden skal sikre grundig rengøring af fælles kontaktpunkter, og lave en plan for rengøring og desinfektion (efter en konkret vurdering) af kontaktpunkter, herunder med særligt fokus på håndtag, gelænder, lyskontakter, bordoverflader, kasseapparater, dankortterminaler, computere og tablets, som hyppigt berøres af mange.
- Toiletter (både kunde- og medarbejdertoiletter) rengøres grundigt (efter en konkret vurdering), alle overflader afvaskes og kontaktpunkter desinficeres. Der skal være vand og flydende sæbe til rådighed. Der må ikke være fælles håndklæder.
- Der sikres rengøring af den enkelte arbejdsstation (fx kassen), når en medarbejder forlader arbejdsstationen, og en anden medarbejder skal overtage denne.
- Der er opmærksomhed på ankomst af leverandører, så de ikke skal lede efter en kontakt i butikken, og så der kan sikres tilstrækkelig afstand mellem leverandører og medarbejdere.
- Instruer leverandører af specialprodukter i forebyggelse af smitte, hvis de selv fylder produkter op i butikken.

Særligt for varebuse og andre store butikker (over 2.000 m²)

- Varebuse og andre store butikker mellem 2.000 og 4.999 m² bør maksimalt tillade adgang for 1 person pr. 8 m² indendørs gulvareal, hvortil der er offentlig adgang.

- Varehuse og andre store butikker mellem 5.000 og 9.999 m² bør maksimalt tillade adgang for 1 person pr. 10 m² indendørs gulvareal, hvortil der er offentlig adgang.
- Varehuse og andre store butikker over 10.000 m² bør maksimalt tillade adgang for 1 person pr. 20 m² indendørs gulvareal, hvortil der er offentlig adgang.
- Antallet af tilladte personer i den enkelte kategori, jf. pkt. 1-3, vil altid starte med det antal personer der maksimalt tillades i kategorien før.
- Varehuse og andre store butikker bør sikre, at det er muligt på alle primære gangarealer at passere andre kunder med mere end to meters afstand.
- Varehuse og andre store butikker bør begrænse kødannelsen foran butikkerne, og sikre to meters afstand mellem kunderne foran butikken.
- Varehuse og andre store butikker anbefales at undgå køtilbud, aktiviteter og lignende, som kan skabe kødannelser og tæthed omkring enkelte områder i butikker.
- Bistro, lounge, legeområder og andre fællesarealer skal holdes lukket for ophold.
- Ved indretning af arbejdspladser og butikkerne er det for varehuse og store butikker særligt vigtigt, at de indrettes således, at flaskehalse og sammenstimlen på enkelte områder undgås.

Håndtering af sygdom og symptomer

- Ansatte bør ikke møde på arbejde, hvis de har milde symptomer, der kan tyde på COVID-19. Der bør ske rengøring af en syg medarbejders arbejdsstation umiddelbart efter identifikation af sygdom. Ansatte må efter et sygdomsforløb først møde på arbejde igen 48 timer efter symptomer er ophørt.
- Ansatte, hvis familie har symptomer eller er smittede, skal følge Sundhedsstyrelsens retningslinjer for ”nære kontakter”.

Informationsindsats

- Der opsættes informationsmateriale om COVID-19 smittefare og anbefalinger til kunder om at holde afstand.

I det omfang det er muligt, anbefales butikkerne at overveje:

- Undgå direkte fysisk kontakt og tæt/langvarig kontakt mv.
- Opsætte en fysisk barriere mellem personale og kunde i situationer, hvor ansigt-til-ansigt kontakt indenfor 2 meter ikke kan undgås. Hvor muligt kan dette være en skærm af plastic eller glas, fx ved en betalingsdisk.
- Opfordring til kunder om at handle alene.
- Skiltning med max antal kunder i butikken.
- Afstandsmarkeringer i butikkerne på gulvet.
- Opfordring til kunderne om at benytte hele butikkens åbningstid, så handlen og kunderne spredes.

Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed vil løbende vejlede og kommunikere om den faktiske udmøntning af ovenstående retningslinjer.

Ovenstående tiltag realiseres fra d. 1. maj 2020.

Yderligere information

Som virksomhed kan du også kontakte hotlinen for virksomheder på 7220 0034, der kan henvise til rette myndighed. Se også virksomhedsguiden.dk

Find Arbejdstilsynets informationsmateriale [her](#)

Find Sundhedsstyrelsens anbefalinger [her](#)

Kontakt Arbejdstilsynet for yderligere vejledning om en generel forsvarlig indretning af arbejdspladsen på: 7012 1288.

Kontakt den myndighedsfælles hotline på 7020 0233 angående generel information om myndighedernes anbefalinger og retningslinjer om COVID-19. Se også coronasmitte.dk